

MUZEUM TATRA PRO ŠKOLY

Pracovní list je určen pro žáky 6. – 9. tříd ZŠ, jejich rodiče či učitele

Milí žáci,

jste na počátku prohlídkové trasy Technického muzea Tatra. Od svých rodičů, učitelů či učitelek jistě víte, že se jedná o jednu z nejdéle, bez přestávky fungujících automobilek světa, která se díky svým výrobkům již mnohokrát dostala mezi světovou elitu.

V současné době vyrábí podnik Tatra nákladní automobily nejrůznějšího využití. Ačkoliv se jedná o různé typy, mají jedno společné. Všechny tyto automobily jsou určeny do nejtěžších podmínek, s jakými se mohou kolová vozidla setkat. V těch se musí nejenom pohybovat, ale i odvést velký kus práce. Aby mohla všechna auta splňovat na ně kladené podmínky, musela projít dlouhým vývojem, který ovšem stále pokračuje. Součástí historie automobilky však nejsou pouze nákladní automobily. Tu tvořily také kočáry, osobní automobily a mnoho dalších výrobků, které bychom pod značkou Tatra ani nehledali. Tento pracovní list Vám pomůže odhalit některé detailní skutečnosti s automobilkou spojené.

Při práci pozorně sledujte vystavené exponáty, jejich popisy a v **neposlední řadě stěny muzea**, kde je možno najít odpovědi na některé otázky. Všechny odpovědi vždy najdete v okolí exponátu, kterého se otázka týká. K rozšíření Vašich vědomostí pomůže i pozorné sledování mnoha filmových záznamů, které máte k dispozici. Vedle nápovědy Vám nabídnou často úchvatné záběry demonstrující schopnosti automobilů Tatra.

Věříme, že se Vám vypracování povede dokončit na jedničku a poslouží Vám jako hezký doplněk prohlídky Technického muzea Tatra. Budeme rádi, když po ukončení prohlídky pocítíte hrdost na naše předchozí generace, které dokázaly realizovat vše, co jste viděli.

Přejeme Vám mnoho zdaru při vyplňování otázek!

Tým Technického muzea Tatra v Kopřivnici

POZNEJ TATRU

1. První kopřivnický automobil byl zároveň prvním, továrně vyrobeným automobilem v tehdejším Rakousko-Uhersku a ihned po dokončení budil pozornost odborné veřejnosti.

Jak se jmenuje první automobil vyrobený v Kopřivnici? _____

Rok, ve kterém byl vyroben? _____

Jaký byl cíl jeho cesty v roce 1898: _____

2. Již od začátku minulého století se řadila kopřivnická továrna k velkým firmám. Takové subjekty vyžadovaly poměrně rozsáhlý řídicí aparát. Ten rozhodoval i o dalším vývoji a činnosti firmy.

Najdi v expozici zmínku o tom, kdo řídil továrnu v roce 1904: _____

3. Ve všech druzích dopravy dochází tu a tam k různým neštěstím. Ani kopřivnické automobily se této skutečnosti nevyhnuly. První nehoda kopřivnického automobilu s tragickými důsledky se odehrála v Rychalticích nedaleko Kopřivnice.

Kdy se toto neštěstí stalo? _____

4. Automobilka Tatra dodnes staví automobily na speciálním podvozku s centrální nosnou rourou, výkyvnými polonápravami a vzduchem chlazeným motorem.

U kterého typu automobilu byla poprvé tato koncepce podvozku použita? _____

Ve kterém roce byl tento automobil uveden na trh? _____

5. Automobil Tatra 57 byl typ automobilu, který si oblíbili lidé všech společenských vrstev. Byl vyráběn v mnoha karoserických provedeních, a to včetně užitkových verzí. Hned od počátku výroby trhaly prodejní čísla rekordy a jeho popularita stále rostla.

Díky popularitě si auta s tímto označením vysloužila přezdívku: _____

Kolik typů T57 najdeš v expozici? _____

6. V průběhu let bylo několik automobilů Tatra využito pro expedice do různých částí světa. Můžeme jmenovat například T12, se kterou RNDr. Jiří Baum a akademický sochař František Fojt projeli Afriku, nebo nákladní automobily které vykonaly i víceleté expedice do různých koutů světa. V oddělení aerodynamických automobilů je jeden, který použili dva cestovatelé pro expedici v letech 1947 – 1950.

O jaký typ automobilu se jednalo? _____

Jak se tito cestovatelé jmenovali? _____

Které kontinenty s vozem navštívili? _____

7. Aerodynamický automobil T600 Tatraplán byl velmi populární. Najdi automobily s označením T600 nebo Tatraplán a napiš přesné znění jejich názvů:

Osobní automobil: _____

Závodní vůz: _____

Najdi vůz nesoucí označení T600 s karoserií jiného výrobce než Tatra: _____

Ne všechny typy jsou v expozici aerodynamiky! Podívej se raději i do jiných částí muzea. Sleduj také popisové tabulky!

8. Jako každá automobilka, využívala také Tatra k ověření svých konstrukcí automobilových závodů. Několik těchto vozů se dochovalo ve sbírce a můžeš si je prohlédnout. Jsou ale typy, které se v originálu nedochovaly. Zanechaly však po sobě slavná vítězství, o kterých se více dozvíš v části muzea se sportovními automobily.

V roce 1925 absolvovaly vozy Tatra dva světově významné závody.

O které dvě soutěže se jedná? _____

S kterým typem tovární jezdců závodili? _____

9. Jedním z nevýraznějších, nejoblíbenějších a také nejhezčích automobilů v historii značky nese označení T603. Vyráběl se především pro vedoucí funkcionáře státu, průmyslových podniků a státních statků. I tento automobil měl závodní verze. Jedna z nich se dochovala i v našem muzeu.

Jaké je přesné označení závodní verze T603? _____

Kolik T603 celkem je vystaveno v muzeu (vypiš celé názvy)? _____

10. Osobní i nákladní automobily jsou konstruovány tak, aby bylo jejich využití co nejširší. Jedna z oblastí, ve které jsou auta využívány, je požární ochrana. I v muzeu můžeš několik vozů najít.

Kolik je v expozici hasičských aut celkem a jaké mají označení? _____

11. V expozici podvozků a motorů najdeš neobvyklé vozidlo, které ihned upoutá tvou pozornost. Je to vozidlo určené pro jízdu po sněhových pláních. Pozorně si ho prohlédni a odpověz na otázky.

Přesné označení vozidla a rok výroby: _____

Jaký typ motoru je ve vozidle umístěn? _____

Který konstrukční prvek vozidlo pohání vpřed? _____

12. V celé historii techniky existuje opravdu velká řada motorů, které byly, a dodnes jsou užívány pro pohon dopravních prostředků, ale i jako pohony pro všemožné typy strojů. Nejrozšířenější motorová paliva jsou nafta a benzín. V období druhé světové války byl však těchto paliv nedostatek. Proto se automobilky uchýlovaly k použití paliv jiného typu.

Najdi v expozici motorů typ, poháněný jiným druhem paliva: _____

Jaký typ paliva byl k pohonu použit? _____

13. Při průchodu muzeem budeš mít v jednu chvíli nad hlavou letadlo, které bylo vyrobeno v podniku Tatra. Letadla byla vyráběna pouze několik let. Přesto dosáhly mezi konkurenty stejné kategorie významných úspěchů. Jeden z nejvýraznějších byl dálkový let. Najdi v expozici letectví zmínku o tomto letu a napiš:

Datum, kdy byl rekord vytvořen? _____

Typ letadla: _____

Místo startu a cíle: _____

Celkovou délku letu bez mezipřistání: _____

14. Stejně jako se Tatra účastnila automobilových závodů s osobními vozidly, **bojovala i s vozidly nákladními.** Nejznámější soutěží, které se Tatra **s kamióny** zúčastnila je Rallye Paris – Dakar, kterou šestkrát vyhrála, několikrát obsadila duhou a třetí příčku.

V expozici najdeš **závodní speciál Tatra 815 4x4.**

Důkladně si ho prohlédni a napiš:

Jména členů posádky: _____

Nejvyšší rychlost vozidla: _____

Napiš rok, ve kterém vozidlo vyhrálo slavnou rallye: _____

15. Tatra nebyly jen automobily. Pod touto značkou byly vyráběny spousty dalších produktů. Je potřeba vzít v úvahu, že výrobky z Kopřivnice měly i jiná označení, platná už před značkou Tatra. Přesto patří do historie podniku. Až budeš procházet expozicí, zkus si všímat, co vše bylo v Kopřivnici a pod značkou Tatra vyráběno. Průběžně vše zapisuj. Výsledek Tě možná překvapí.

KONEC

Pracovní list je určen pro žáky 6. – 9. tříd ZŠ, jejich rodiče či učitele

Vypracoval: Radim Zátopek – kurátor

Technické muzeum Tatra

Kopřivnice 2016